

КИШЛОК ХАЖЖАТИ

1988 йил 20 январь

ЧОРШАНА

№ 16 (4.212).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС «Аҳолининг иш билан самарали банд бўлишини таъминлаш, ишга жойлаштириш системасини такомиллаштириш ва меҳнаткашлар учун социал-гарантияларни кучайтириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда Совет Иттифоқида меҳнат қилиш ҳуқуқи халқнинг энг муҳим ғалабаси ва социализмнинг шакл-шубҳасиз афзаллиги эканлиги таъкидланади. Жамиятимизнинг жуда катта сиёсий ва социал-иқтисодий ютуқлари, одамлар янги турмуш тарзининг қарор топиши социализмнинг ана шу афзаллиги билан чамбарчас боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС мамлакатда мавжуд бўлган меҳнат ресурслари ва ишлаб чиқариш аппаратидан ҳали самарасиз фойдаланилганлиги, деб ҳисоблайдилар.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, интенсив экономикага ўтиш, халқ ҳужалиқини бошқаришнинг туб ислоҳ қилиш, министрилар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналар ташкилий структураларини такомиллаштириш аҳолининг иш билан самарали бандлигини таъминлаш ва ишлаб чиқаришнинг системасини такомиллаштириш талаб этади. Барча меҳнаткашлар шунга амин бўлсинларки, уларга меҳнат қилиш ҳуқуқи реал тарзда гарантияланади, дейдилар қарорда. Айни вақтда ҳар бир ишчи, мутахассис ва хизматчи чинакамгина, тўла самара билан ишлаши, ўз ишининг қадрига етиши, виждонан, юқори унумли меҳнат билан ҳақиқатан ҳам ишлаши зарур.

Партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь ва июнь пленумлари қарорларида амал қилиб, мамлакат халқ ҳужалиқининг барча тармоқларида ва регионаларида аҳолининг иш билан самарали банд бўлиши таъминланган, ишга жойлаштириш системаси муттасил такомиллаштирилиб боришини, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда ишлаб чиқаришнинг ҳар қанчалик кенгайтирилиши зарурлиги таъкидланади.

Партия, совет, ҳужалиқ, касабаси ва корхоналарнинг меҳнат ресурсларидан фойдаланишнинг тубдан яхшилаш, аҳолининг ишга жойлаштирилиши, қайта ўқитиш ва касб танлаши ахлат умумдаш системасини янги тарзда келтириш юзасидан ташкилий, социал-иқтисодий ва ҳуқуқий чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш топширилди.

Қарорда меҳнаткашларнинг бўшаб қолиши, уларни қайта ўқитиш ва ишга жойлаштириш билан боғлиқ масалалар меҳнат қонунида ва СССР давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги қонунга қатъий мувофиқ тарзда, демократик негизда, кенг ошқоралик вазиётида, меҳнат коллективларининг бевоқиф ва актив иштирокида ҳал этилиши кераклигини таъкидланади. Бўшаб қолган ходимларга, айниқса аёллар ва ёшларга диққат-эътибор бўлиш лозимлиги, меҳнаткашлар турли категорияларнинг манфаатларини ҳар томонлама ҳисобга олиш муҳимлиги таъкидланади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС бирлашмалар ва корхоналар, ташки-

сурсларидан имкони борича кўпроқ фойдаланишлари, бўшаб қолган ходимларни аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналари ва ташкилотларига планли тарзда ва аниқ мақсадни қўлаб қайта тақсимлашнинг амалга оширилиши, мазкур соҳанинг жадал ривожланишини, шунингдек аҳолининг уй-жой, ҳақ тўлаб қилинадиган хизматлар, халқ истеъмол молларига эҳтиёжининг янада тўлароқ қондирилишини таъминлашлари керак.

Қамдан-қам қолларда, бўшаётган ходимларни янада уюшқонлик билан ишга жойлаштириш мақсадларини қўлаб, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия, қўмиталарининг меҳнат коллективларининг розилиги билан ходимларни корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардан бўшатиб муқаддатларини кенгайтиришлари мумкин, деб белгилаб қўйилди.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардан бўшаётган ходимларни кооперативларга жалб этиш, шунингдек янча тартибдаги меҳнат фаолиятига ердан бериш, уларнинг меҳнатидан фойдаланишнинг муҳим йўналишларидан бири деб ҳисобланади, шунингдек топилди.

Министрилар ва идораларга касабаси соҳа органларининг иштироки билан, тармоқнинг ривожланиши, реконструкция қилиниши, ишлаб чиқариш техника билан қайта жиҳозлаш, янги қувватларни ишга тушириш, прогрессив техника ва технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш инфраструктурасини ривожлантириш истиқболларини назарда тутиб, ходимларни уларнинг профессионал составини ҳисобга олган ҳолда бўшатиб имкониятларини аниқлаш, барвақт, план асосида уларни ишга жойлаштириш тадбирларини қўзда тутиш шартдир. Министрилар ва идораларга корхоналарга мазкур ходимлар меҳнатидан, бевосита шу тармоқда самарали фойдаланишда амалий ердан беришлари, уларни ҳужалиқ жиҳатдан янгидан ўзлаштириладиган районларда жойлашган қурилишлар ва корхоналарга жўнаштириш учун, қолқоқ корхоналарини малакали ишчилар ва мутахассислар билан мустақамлаш учун шарт-шароит яратишлари шарт.

СССР министрилар ва идоралари, иттифокдош республикаларнинг Министрилар Советлари, меҳнат ва социал масалалар бўйича маҳаллий органлар, комсомол органларига бўшаб қолган ходимларнинг хоҳиш-истагани кўра, мамлакатнинг бошқа регионларига, асосан Шимоли, Сибир, Узоқ Шарқ ва РСФСРнинг Ноқоратўроқ зонаси районларига тармоқ ичидан кўчириш тартибда, уюшган ҳолда ишга жўнаштириш, иккинчи даражада ва қишлоқ ҳужалиқи ишга жўнаштириш йўсинида, мазкур ходимларга тегишли гарантиялар ва тўловлар бериш ишга юборишга ҳар томонлама ердан бериш топширилди.

Бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари, маҳаллий органлар, министрилар ва идоралар кўчиб келган ходимларнинг муқим ишлаб кетиши учун, ҳар бир киши меҳнатидан оқилона фойдаланиш учун зарур шарт-шароитлар яратишлари, улар учун зарур уй-жой ва бошқа социал-маиший шартлоқлар яратиш тўғрисида ҳамхўрлик қилишлари, бу ходимлар оила аъзоларининг ишга жойлаштиришда ердан беришлари керак.

Москва шаҳрида жойлашган иттифоқ, республика органлари ва бошқа бошқарув органлари структурасини қайта қуриш ишини планли тарзда ва уюшган ҳолда ўтказиш ҳақида аҳолининг ҳисобга олиб, СССР министрилар ва идоралари, иттифокдош республикаларнинг Министрилар Советлари, меҳнат ва социал масалалар бўйича маҳаллий органлар, комсомол органларига бўшаб қолган ходимларнинг хоҳиш-истагани кўра, мамлакатнинг бошқа регионларига, асосан Шимоли, Сибир, Узоқ Шарқ ва РСФСРнинг Ноқоратўроқ зонаси районларига тармоқ ичидан кўчириш тартибда, уюшган ҳолда ишга жўнаштириш, иккинчи даражада ва қишлоқ ҳужалиқи ишга жўнаштириш йўсинида, мазкур ходимларга тегишли гарантиялар ва тўловлар бериш ишга юборишга ҳар томонлама ердан бериш топширилди.

Москва шаҳрида жойлаш-

(Давоми 3-бетда).

Колхоз Намунавий устави лойиҳаси муҳокамада

Колхознинг Намунавий устави лойиҳасини қишлоқ меҳнаткашлари, мутахассислари, ҳужалиқ раҳбарлари, агро-саноат комплекси барча ходимлари зўр самияти билан қўлиб олдилар. Ҳозир жойларда мазкур ҳужжат кенг муҳокама қилиниб, унинг қондалари ҳусусида қимматли фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда.

СУРАТДА: Бухоро вилояти Олот районидаги Крупская номидаги колхоз партия комитетининг секретари Қорғида Эргашев ва меҳнаткорлар Намунавий устави лойиҳасини биргаликда ўқиб, муҳокама қилмоқдалар.

Г. ЕКУБОВ ФОТОСИ.

МАЪКУЛАЙМИЗ, ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Намунавий устави лойиҳасини колхозчиларимиз зўр қизиқиш билан ўқиб-ўрганмоқдалар. Чунки унда коллектив ҳужалиқ юртишнинг ташкилий, иқтисодий, ҳуқуқий асослари белгиланган, колхоз-кооператив мулкчилигини мустақамлашнинг йўли, қайта қуриш даврида колхоз ички демократиясини, ошқоралигини янада ривожлантириш назарда тутилган. Лойиҳа областимиз агро-

саноат комплекси янги ишлаш — тўлиқ ҳужалиқ ҳисоби, ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш, ўз харажатларини ўзи қоплашга ўтган паллада эълон қилинганлиги муносабати билан биз учун янада муҳим аҳамият касб этади.

Колхоз правлениеси маҳсулот етиштириш ва давлатга сотиш планларининг ба-жариланиши ташкил этишда, ер, моддий-моддий ресурслардан самарали фойдаланишда, меҳнат интизоми мустақамлашда фаол ташкилотчи бўлиш лозимлиги устас лойиҳасида алоҳида таъкидланган. Қайта қуриш, жадаллаштиришнинг кенг қўламада амалга ошириш учун ҳамма бир жон, бир тан бўлиб киришган чоғда биринчи ёки иккинчи даражада иш тарзидаги ёндашувга тамоман барҳам берилиши керак. Ҳужалиқимизда ўтган йили пахта, дон, чорвачилик маҳсулотлари сотиш планлари бажарилиди, аммо сабзавоткорлар мулк-жадалидан анча кам маҳсулот етиштирилди.

Устав лойиҳасида бригада пулратини жорий этиш, колхоз билан деҳқон ўртасида шартнома тузиш, унинг сўзи бажарилишига эришиш кераклиги жуда тўғри таъкидланган. Шартномада белгиланган маҳсулотни етказиб бермаган коллектив Устав қондаларини тўлиқ ба-жармади, деган маънони англатади.

Тўлиқ ҳужалиқ ҳисоби, ўзини ўзи маблағ билан таъ-

минлаш асосида ишлаш ҳар бир колхозчида тадбиркорлик, илғорлар тажрибасини кенг қўлланш, ер, сув, ўғитдан самарали фойдаланиш, мул, арзон, сифатли маҳсулот етиштириш учун фидокорона меҳнат қилиш талаб этади. Янги ишлашнинг дастлабки кунларида фаолиятимизда жиддий нуқсонлар борлигини, имкониятлар чексиз эканлигини кўрсатишмоқда.

Жорий йилда 3.500 тонна пахта, 6.600 тонна сабзавот, 550 тонна дон ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, шимиз керак. Шу кеча-кундузда деҳқончилигимиз эртаги сабзавот етиштириш билан боғлиқ ишларни амалга оширишда, қарам, помидор, қўндалар таёрлашда, ариқ-зовурлар тартибга келтиришда, Чигит экинларида майдонларни текислаш, эгати очиб ишлари бошлаб юборилди.

Колхозчиларимиз Намунавий Устав лойиҳасини муҳокама қилишдан анан, унга баъзан ўзгаришлар киритиш кераклигини таъкидлашмоқда. Масалан, «Меҳнатни ташкил этиш, унга ҳақ тўлаш, муҳофаза қилиш ва меҳнат интизоми» бобининг 25-моддасида «Колхозда иш қилишнинг давомийлиги ва тартиби, меҳнатга қўйилган колхозчиларга дам олиш кунлари, ҳақ тўланадиган йиллик отпусклар бериш тартиби, шунингдек уларнинг жамоат ҳужалиқидида меҳнатда иштирок этиш минимуми» деган жумладан кейин неча кунгача мулкчилиги аниқ қўрсатилади, сўнгра ички тартиб-қондалар билан йўлга қўйилса, деб ёзилган, мақсадга мувофиқ бўларди.

«Колхоз ялпи маҳсулоти ва даромадларини тақсимлаш» бобининг 36-моддасида «Колхоз олинган ялпи даромад ҳисобидан меҳнат ҳақи фондига нуқсонга келтирилади, колхозчилар социал-страхованиси ва социал таъминоти марказлаштирилган итти-

фетнинг ходимлари, таниқли олимлар лекция ўқидилар. Ўрта Чирчиқ районидagi Охунбобоев номида ва Ким Пен Ха номида илғор колхозлар, Сирдарё районидagi «Ленинград» колхозини ва «Малик» совхозини, Бектемир пахта тозалаш заводи ва бошқа бир қанча меҳнат коллективлари мисолида янги иқтисодий механизмни ўрганиш машғулотлар программасига киритилган эди.

А. ТУРСУНОВ, Термиз районидagi «Намуна» колхозининг бош бухгалтери.

АГРОСАНОАТ ХАБАРЛАРИ

ИЗБОСКАН

«Ўзбекистон» колхозини меҳнаткорлари мавжуд машина-меҳнат воситалари биринчи февралда қадар пайлаб қўйишга аҳд этишган. Шу ниятда техника ремонтни маддал бормоқда. Иш мусобақа асосида ташкил қилинганлиги, ремонтчи-ларга қулай шартноят яратилганлиги туфайли самараси яхши бўлаётган. Ҳозиргача 12 та ҳайдон, 21 та чоник трактор, 17 та култиватор, шунча селка ва 120 та борона тайёрлов чегирнага келтириб қўйилди. Беллашувда Эргашев Ғафуров, Абдулла Бобо-нозов ва Ҳалимжон Азизов пешқадамлик қилишмоқда.

А. НУРМИРЗАЕВ.

НИШОН

Қарл Маркс номида совхозда қишлоқ тадбиркор уюшқонлиги билан ўтказилмоқда. Ҳозиргача мавжуд 2.350 гектар майдон иккинчи йилда қўйилди. Айни кунларда маҳаллий ўғит жамғирини қизитиб. Бу ишга 20 те-дешка, 200 одам сафарбар қилинган. Араб-бой Уринов, Қувват Шералиев, Зияд Араб-ов, Кенжа Приво-в, Хусан Мустаев сингари меҳнаткорларнинг ғайратлари туфайли кунта 180—200 тонна гўна дала бошига чиқарилган. Шунинг-дек, аҳоли бериш, сув шохобчаларини тозалаш, техника ремонтни эътиборда туртибди. Бу юмушлар мусобақа асосида олиб борила-ётган.

Х. НАЗАРОВ.

ЯККАБОҒ

Ҳамид Мелиев ўтган йили Ўзбекистон номида колхозда биринчи лавдан бўлиб олинган эрдан ташкил этган эди. Фидокорона қилинган меҳнатини самараси салмоқли бўлди: 8 гектар майдонининг ҳар гектаридан 32 центнердан, яъни белгилангандан 4 центнер кўп ҳосил олинди.

Жорий йилда Ҳамид Мелиев бошлиқ оилавий зено гектар ҳосилдорлигини 35 центнерга етказишни мўл-жаллаган. Шу ниятда 10 гектар ер шудгор-ланиб, маҳаллий ўғит-га тўйинтирилди. Ариқ-зовурлар тозаланиб тартибга келтирилди. Ай-нин пайтда нури жа-мғирини қизитиб да-вом этмоқда.

А. МУҲАММАДИЕВ.

ВОБКЕНТ

«В. И. Лениннинг 100 йиллиги» колхозининг Қарим Рустамов бош-лиқ бригадаси деҳқон-ларни 1987 йилин қувончли натижалар билан ақнадирилди. Эл дастурхонига қарийб 500 тонна сабзавот тор-тиқ қилинди. Бунда оилавий пулратининг роли беқисс бўлди. Ху-сусан Файан Шаропов, Гулнора Рустамова бошлиқ зеноларда 95—96 тоннадан дала неъматини олинди.

Меҳнат аҳли жорий йилда ютуқини янада мустақамлаш, гектар ҳосилдорлигини оши-риш йўлида астойдил ишламоқда. Шудгор-ланган қарталарга дхоб-суви берилаётган, ма-ҳаллий ўғит жама-рилмоқда, сув шохоб-чалари тозаланаётган.

У. НУКАРОВ.

(ЎТАГ).

САНЪАТНИНГ ГРАЖДАНЛИК ВАЗИФАСИ

СССР рассомларининг VII съезди очилди

Мамлакатни қайта қуриш борасидан жуда катта бунёдкорлик ишларида эришлар ва уларнинг катта озири — совет Рассомлар соҳини му-ҳим роль ўйнайди. Бу ик-кинчи ташкилот тасвирини санъат барча турлари ва жанр-ларда ижод қилаётган 20 мингдан ортиқ санъаткорини ҳамда таниқлиларини бир-лаштириб туртибди.

СССР рассомларининг VII съезди давр илгари сурган назифаларини муҳокама қи-

лишга, маънавий кадрлар та-риқининг қарор топишига қаратилган ишлар миқёсини белгилашга, жамиятнинг со-лиқ бемаллаштириш ва халқ ру-ҳини мустақамлашга даъват этилган. Съезд 19 январь кунин Москвада, Катта Кремль саройида очилди.

Делегатлар ва меҳмонлар В. И. Воронцов, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, Г. Н. Слюньков, М. С. Соло-менцев, В. М. Чебриков,

П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, В. В. Талочин, А. Ф. Добрынин, А. И. Лукьянов, Г. П. Разумовский, И. В. Калитовов ўртоқ-ларини қарсақлар билан кў-риб олдилар.

Президиумда тасвирини санъатининг таниқли ар-боблари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг намоён-далари ҳам бор эди. Социал-листик мамлакатларнинг рассомлар союзлари раҳбар-

лари ҳам ҳозир бўдилар. Съезд кун тартибига СССР Рассомлар соҳини прав-лениеси ва марказий режисия комиссиясининг ҳисобот до-ладлари, иккинчи соҳа раҳ-бар органларини сайлаш ки-ритилган.

Правление раиси Н. А. Пономарев СССР Рассомлар соҳини правленисининг ҳи-собот докладини қилди. Рассомлар съезди ўз иш-ни давом эттирмоқда. (ТАСС).

КАДРЛАР ҲУҚУВИ

Агросаноат комплексини бошқариш республика олий мақтабиди район агросаноат бирлашмалари раисларининг ишлаб чиқариш-иқтисодий ўқуви тугади. Улар машғу-лотлар чоғида колхоз ва сов-хозларни, корхона ва ташки-лотларини тўла ҳужалиқ ҳи-соби ва ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтказишнинг асосий принциплари, шарт-лари ва тартибини, интеграл-лаш ва кооперациялаш асосида уларни бошқариш-

нинг янги формаларини, ҳужалиқ юртишнинг сер-чикимлиликка қарши мека-низминини, қишлоқ ҳужалиқ етиштиришнинг ин-тенсив технологияларини жо-рий этиш масалаларини ўргандилар.

Тингловчилар ҳузурида республика Агросаноат дав-лат комитети бош бошқар-малари ва бошқармалари-нинг раҳбарлари, Ўзбекистон ССР Нархлар давлат коми-

тетининг ходимлари, таниқли олимлар лекция ўқидилар. Ўрта Чирчиқ районидagi Охунбобоев номида ва Ким Пен Ха номида илғор колхозлар, Сирдарё районидagi «Ленинград» колхозини ва «Малик» совхозини, Бектемир пахта тозалаш заводи ва бошқа бир қанча меҳнат коллективлари мисолида янги иқтисодий механизмни ўрганиш машғулотлар программасига киритилган эди.

(ЎТАГ).

XXVII сьезди делегати
Тошкент область парти
комитети аъзоси, район Со
вети депутаты Муқадда
Нурматова (Yungda).

